

извадково наблюдение, могат да се изискат от териториалните статистически бюра изчерпателни списъци на новоразкритите и на закритите след последното изчерпателно наблюдение предприятия по отрасли и подотрасли на националното стопанство.

Резултатите и изводите от проведения експеримент (симулиране на извадка с реални данни към 30.06.1994 г.) дават основание да се предложи търсенето на тяхното потвърждение в реалните условия на практиката. Едва след проверка в практиката може да се оцени пригодността на разработения инструментариум за тримесечно извадково изучаване на основни финансови показатели.

Направих кратко описание на технологията и резултатите от един експеримент, чиято основна цел бе да се проучи възможността за използване на извадковата форма при тримесечното изучаване на финансовото състояние на предприятията. Въпреки че обект на експеримента бяха само финансите на промишлените предприятия, получените резултати дават основание да се очаква потвърждение на изводите при провеждане на аналогични експерименти и в други отрасли на националното стопанство като транспорт, съобщения, търговия и др. Внедряването на извадковата форма би осигурило икономия на материални, кадрови и времеви ресурси. Освен това натрупаният по време на изследването опит и преди всичко извлечените в процеса на работа изводи относно методологията на извадковите изучавания могат да бъдат полезни при бъдещо внедряване и решаване на проблеми от подобен характер.

Приета за печат на 21. 03. 1996 г.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА:

- Джессен, Р. (1985). Методы статистических обследований, М., Финансы и статистика.
Йейтс, Ф. (1965). Выборочные методы в переписях и обследованиях, М., Статистика.
Коцева, М. (1995). Възможности за усъвършенстване на финансовата статистика в Република България в прехода към пазарна икономика, дис., София.
Цонев, Ст. и колектив (1990). Статистически изучавания в промишлеността посредством извадкови наблюдения, С., Научен център при ЦСУ.
Dalenius, T., and Hodges (1959). Minimum Variance Stratification, Journal of American Statistical Association, v. 46, p. 88-101.